

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ОРГАНИЗАЦИОНИХ НАУКА

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

Предмет: Реферат о урађеној докторској дисертацији кандидаткиње **Дејане Павловић**

Одлуком од 20.02.2019. године, именовани смо за чланове Комисије за преглед, оцену и одбрану докторске дисертације кандидаткиње **Дејане Павловић** под насловом

„МОДЕЛ СТРАТЕШКОГ УПРАВЉАЊА ЕКОНОМИЈОМ ТРЖИШТА РАДА МЛАДИХ“

После прегледа достављене Дисертације и других пратећих материјала и разговора са Кандидаткињом, Комисија је сачинила следећи

РЕФЕРАТ

1. УВОД

1.1. Хронологија одобравања и израде дисертације

Кандидаткиња **Дејана Павловић** је уписала докторске студије 2012/2013 године. Положила је све испите предвиђене планом и програмом са просечном оценом 9,11 и успешно одбранила приступни рад на тему ”Модел стратешког управљања економијом тржишта рада младих” дана 19.10.2015. године. Извештај за оцену научне заснованости пријављене докторске дисертације је усвојен дана 09.12.2015 бр.одлуке 3/153-3. Од Универзитета је добијена сагласност за израду докторске дисертације дана 21.12.2015. године, бр. одлуке 61206-5611/2-15. Наставно-научно веће Факултета организационих наука одобрило је израду докторске дисертације 20.01.2016. године, бр. Одлуке3/18-5. Ментор, др Владимир Обрадовић је известио да је завршен рад на докторској дисертацији 21.01.2019. године, а Наставно-научно веће Факултета организационих наука именовало је 20.02.2019. године комисију за оцену завршене докторске дисертације у чијем су саставу:

1. др Владимир Обрадовић, ванр.проф. ФОН-а- ментор
2. др Марко Михаић, ред.проф. ФОН-а
3. др Сандра Једнак, ванр. проф. ФОН-а
4. др Драган Бјелица, доцент ФОН-а

5. др Јован Зубовић, виши научни сарадник Института економских наука

1.2. Научна област дисертације

Докторска дисертација кандидаткиње **Дејане Павловић** припада области техничких наука и подручју организационих наука, док су уже научне области докторске дисертација стратешки менаџмент и економија рада. Ментор дисертације је др Владимир Обрадовић, ванредни професор Факултета организационих наука на катедри за менаџмент и специјализоване менаџмент дисциплине.

1.3. Биографски подаци о кандидату

Кандидаткиња **Дејана Павловић** рођена је 30. децембра 1985. године. У Београду је завршила основну школу и Десету београдску гимназију „Михајло Пупин“. Дипломирала је у новембру 2008. године на Факултету организационих наука, на Одсеку за менаџмент. Била је стипендиста Универзитета у Београду фонда „Милана Стевановића Смедеревца и супруге Даринке“, односно корисник стипендије најбољих студената основних академских студија Универзитета у Београду за 2006. и 2007. годину. Мастер студије на Факултету организационих наука на смеру Организација пословних система уписала је 2009. године, и успешно одбранила мастер рад у јануару 2011. године са просечном оценом 9,23. Школске 2012/2013. постаје кандидаткиња докторских студија на матичном факултету на Одсеку за информационе системе и менаџмент. **Дејана Павловић** је положила све испите прописане планом и програмом докторских студија са просечном оценом 9,11 и финализовала докторску дисертацију на тему „Модел стратешког управљања економијом тржишта рада младих“ под менторством др Владимира Обрадовића.

Од јануара 2013. године до јуна 2015. године била је ангажована на Економском институту, где је стекла звање истраживач сарадник. Од јуна 2015. године ради на Институту економских наука у Београду, где је ангажована на макропројекту Министарства просвете, науке и технолошког развоја број 179001 под називом „Организациона и информатичка подршка систему управљања квалитетом као кључним фактором повећања конкурентности наших предузећа и њиховог бржег изласка на светско и ЕУ тржиште“. Објавила је више од 30 научних радова, учествовала на неколико домаћих и међународних конференција.

Одабрани објављени радови:

1. Hernaus Tomislav, **Pavlovic Dejana** i Klindzic Maja (2018). Organizational career management practices: the role of the relationship between HRM and trade unions, *Employee Relations*, <https://doi.org/10.1108/ER-02-2018-0035> (IF 1,66)

2. **Pavlovic Dejana**, Domazet Ivana i Lazic Milena (2018). The impact of education on the Youth labour Market in Serbia, *International letters of social and humanistic sciences*, Vol. 83, pp. 11-18. doi 10.18052/www.scipress.com/ILSHS.83.11
3. **Pavlovic Dejana**, Zubovic Jovan i Vladimir Obradovic (2017). Relationship of the Youth Unemployment and Determinants of the Labour Market in the Balkan Countries, *Industry*, Vol. 45 (4), pp. 153-166. doi 10.5937/industrija45-15155
4. Zubovic Jovana, Zdravkovic Aleksandar i **Pavlovic Dejana** (2015), Effects of regulation on youth unemployment evidence from European Countries, *Industry*, Vol. 43 (2), pp. 129-144. doi 10.5937/industrija43-8488
5. **Pavlovic Dejana**, Ljumovic Isidora (2016). Competitiveness Index Analysis: is Investing in Young People Important for Achieving National Competitiveness?, *Economic Analysis*, vol. 49 (1/2), pp 24-35.
6. **Pavlović Dejana**, Đukić Mihajlo, Bodroža Duško (2017). Youth unemployment in Serbia: strategic framework, analysis and perspectives. *European Project Management Journal*, vol. 7, no. 2, pp 67-73.
7. Lukić Marija, Matić Ivan, Čudanov Mladen, **Pavlović Dejana** (2016). IKT kao posrednik veza umrežavanja i citiranja u naučnom publikovanju = ICT as an intermediary between networking and citation in scientific publishing. *Info M*, vol. 58, pp 26-30.
8. **Pavlović Dejana** i Ljumović Isidora (2016). Prospects and Challenges for Female Leaders from the Balkans. *Journal of Women's Entrepreneurship and Education*, br. 1/2, pp 58-75.
9. Lukić Marija, Čudanov Mladen, Matić Ivan, **Pavlović Dejana** i Gheorghe Savoii (2014). Organizational and social network measures and research citations. *Econophysics, sociophysics and other multidisciplinary sciences journal (ESMSJ)*, vol. 4, no. 2, pp 9-12.

Пројекти

1. Анализа правних и економских аспеката примене принципа “загађивач плаћа” (накнада за заштиту животне средине) са упоредним приказом политика у ЕУ, Србији и изабраним земљама, Институт економских наука, Београд, јануар 2018- јул 2018.
2. Годишња евалуација спровођења Националне стратегије за младе, Институт економских наука, Београд, 2017.
3. Стратегија пољопривредног и руралног развоја града Новог Сада у периоду од 2018-2022, Институт економских наука, Београд, 2017.
4. *Strengthening the Serbian statistical system by upgrading methodologies and standards and by appliance of good practice- Development of pension expenditure projections as a share of GDP*, Институт економских наука Београд, 2017.

5. *Defining standards of annual publications of SILC indicators and preparation of it*, Институт економских наука Београд, 2016.

2. ОПИС ДИСЕРТАЦИЈЕ

2.1. Садржај дисертације

Докторска дисертација кандидаткиње **Дејане Павловић**, под насловом „Модел стратешког управљања економијом тржишта рада младих“, садржи 216 страна, разврстаних у 9 поглавља, 27 слика, 58 табела и 170 литературних навода.

Рад је структуриран на следећи начин:

1. УВОДНА РАЗМАТРАЊА
 - 1.1. Циљеви истраживања
 - 1.2. Полазне хипотезе рада
 - 1.3. Научне методе истраживања
 - 1.4. Структура дисертације
2. ТЕОРИЈСКО ОДРЕЂЕЊЕ ПОЈМОВА СТРАТЕГИЈЕ И СТРАТЕШКОГ МЕНАѢМЕНТА
 - 2.1. Дефинисање и улога стратегије
 - 2.2. Развој концепта стратешког менаѢмента
 - 2.2.1. Истраживања из области стратешког менаѢмента седамдесетих и осамдесетих година двадесетог века
 - 2.2.2. Истраживања из области стратешког менаѢмента крајем двадесетог века
 - 2.2.3. Истраживања из области стратешког менаѢмента у двадесет првом веку
3. МОДЕЛИ СТРАТЕШКОГ МЕНАѢМЕНТА
 - 3.1. Модел стратешког управљања према Јовановићу
 - 3.2. Стратешки модел пројектног и програмског менаѢмента у јавном сектору
 - 3.3. Џонсонов, Скоулсов и Витингтонов модел стратешког управљања
 - 3.4. Пирсов и Робинсонов стратешки модел
 - 3.5. Веленов и Хангеров стратешки модел
 - 3.6. Стратешко управљање засновано на Левиновом моделу
 - 3.7. Модел управљање променама применом методологије пројектног менаѢмента
 - 3.8. Модели тржишта рада
 - 3.9. Модел усклађености стратешког менаѢмента људског потенцијала
 - 3.10. Стратешки модел ресурса, стратегије и одрживе конкурентске предности
4. ТРЖИШТЕ РАДА
 - 4.1. Основне карактеристике тржишта рада
 - 4.2. Показатељи тржишта рада
 - 4.3. Приказ тржишта рада младих у Републици Србији и земљама Балкана
 - 4.4. Актуелне стратегије у циљу побољшања положаја младих у Републици Србији

5. ПРЕДЛОГ МОДЕЛА СТРАТЕШКОГ УПРАВЉАЊА ЕКОНОМИЈОМ ТРЖИШТА РАДА МЛАДИХ
6. МЕТОДОЛОГИЈА ИСТРАЖИВАЊА
 - 6.1. Први блок истраживања
 - 6.1.1. Утицај образовања на тржиште рада
 - 6.1.2. Утицај регионалних разлика на тржишту рада
 - 6.1.3. Утицај демографских кретања на тржиште рада
 - 6.2. Други блок истраживања
 - 6.2.1. Квантификација зависне варијабле
 - 6.2.2. Квантификација независних варијабли
 - 6.2.3. Дескриптивна статистичка анализа другог блока истраживања
 - 6.2.4. Тестирање предложеног концепта
 - 6.2.5. Тестирање међусобне статистичке значајности варијабли
 - 6.3. Трећи блок истраживања
 - 6.3.1. Анализа добијених резултата истраживања трећег блока
 - 6.3.2. Анализа главних компонената трећег блока истраживања
 - 6.4. Валидација предложеног модела
 - 6.4.1. Стратешка анализа
 - 6.4.2. Формулисање стратегије
 - 6.4.3. Имплементација и контрола стратегије
 - 6.5. Тестирање хипотеза
7. ДИСКУСИЈА
8. ЗАКЉУЧАК
9. ЛИТЕРАТУРА

ПРИЛОГ 1

ПРИЛОГ 2

БИОГРАФИЈА АУТОРА

Изјава о ауторству

Изјава о истоветности штампане и електронске верзије докторског рад

Изјава о коришћењу

2.2. Кратак приказ појединачних поглавља

Докторска дисертација је подељена на два дела. Први део представља преглед теоријских концепата истраживања и досадашњих резултата у предметној области, док други обухвата методолошки оквир истраживања. Рад је сачињен од девет поглавља и прилога.

Прво поглавље рада представља уводни део у коме је представљен предмет истраживања –незапосленост младих у Р. Србији. Уводни део је структуриран на следећи начин: најпре су дати циљеви, затим су формулисане истраживачке хипотезе, док је на крају приказан методолошки оквир израде докторске дисертације.

У **другом поглављу** дато је објашњење теоријског концепта дефинисања стратегије и стратешког менаџмента у периоду од седамдесетих година прошлог века до данас. Истакнута су истраживања и достигнућа твораца стратешког менаџмента, као што су: Игор Ансоф, Мајкл Портер, Џон Пирс, Ричард Робинсон и други.

Након тога, у **трећем поглављу** приказани су и прецизно описани модели из области стратешког управљања који су подељени у два сегмента: макромоделе и микромоделе – фокусиране на тржиште рада и људски капитал. Обзиром да је резултат истраживања шематски приказ стратешког модела, треће поглавље је од важности за даљи ток истраживања. Тачније, у раду је дат преглед досадашњих истраживања на тему стратешког менаџмента и тржишта рада, који је представљао основу за успостављање модела стратешког управљања при запошљавању младих.

Четврто поглавље рада обухвата анализу друге научне области, која спада у предмет истраживања докторске дисертације – економију рада. У том поглављу објашњени су основни индикатори тржишта рада, међу којима су стопа запослености, стопа незапослености, стопа активности и стопа неактивности. Најпре се у овом поглављу разматра тржиште рада, као и тржиште рада младих, Р. Србије и земаља Западног Балкана. Након тога су разматрана питања везана за актуелне стратегије и пројекте у циљу сузбијања високе стопе незапослености младих у Р. Србији.

У оквиру **петог поглавља** предложен је модел стратешког управљања економијом тржишта рада младих. Приказан је графички приказ модела, дефинисане су и детаљно објашњене фазе модела стратешког управљања.

Шесто поглавље приказује методолошки део, односно три блока истраживања. Први блок методологије заснован је на анализирању друштвено-економских показатеља који утичу на тржиште рада. Анализиран је утицај регионалних разлика, образовања и демографских кретања на тржиште рада младих. Други блок представља тестирање предложеног концепта на микроподацима Анкете о радној снази, коју је 2016. године спровео Републички завод за статистику у Р. Србији. Трећи блок истраживања чини анкета о ставовима младих при приступању тржишту рада у Р. Србији, која је спроведена за потребе дисертације и научног истраживања у периоду од 2016. до 2018. године. На крају овог поглавља тестиран је модел докторске дисертације, који представља шематски приказ за приступање проблему запошљавања младих у Р. Србији, и провера предложених хипотеза докторске дисертације.

У **седмом и осмом** делу докторске дисертације представљена је дискусија добијених резултата и изнети су закључци.

У **последњем** делу рада налази се листа референци која је коришћена у докторској дисертацији, и у прилогу су приложени анкетни формулар и питања која су коришћена из Анкете о радној снази.

3. ОЦЕНА ДИСЕРТАЦИЈЕ

3.1. Савременост и оригиналност

Докторска дисертација “Модел стратешког управљања економијом тржишта рада младих“ кандидаткиње **Дејане Павловић**, бави се анализом проблема у области запошљавања младих у Републици Србији. Област истраживања је комплексна и захтева анализу досадашњих истраживања, компарацију са постојећим моделима стратешког управљања, детаљну анализу алата за доношење стратешких одлука, као и издвајање кључних фактора који утичу на сам проблем.

Резултати истраживања имплицирају да фактори образовања, као и регионалне и демографске карактеристике, утичу на запошљавање младих, чиме су доказане постављене хипотезе докторске дисертације. Примена креираног модела запошљавања младих могла би допринети елиминисању неравномерног регионалног развоја и демографског раслојавања. Тачније, демографска кретања су у великој мери утицала на полна раслојавања, што нарушава полну демографску слику и знатно утиче на брачни статус младих, услед чега је велики број неразвијених средина насељен старијом структуром становништвом. Недостатак младих и образованих кадрова у неразвијеним местима утицао је на понуду посла и планове развоја тих региона.

С обзиром да је висока стопа незапослености проблем који је присутан не само у земљама у развоју, већ у појединим земаљама чланицама ЕУ, као и да је ова тема присутна у научним часописима, конференцијама, књигама, и осталим доступним публикацима, може се утврдити да је тема дисертације актуелна и од интереса за ширу научну и стручну заједницу.

Такође, потврђена је и оригиналност докторске дисертације према Правилнику о поступку провере оригиналности докторских дисертација које се бране на Универзитету у Београду, Универзитетска библиотека Светозар Марковић.

На основу изложеног, може се закључити да добијени резултати докторске дисертације представљају научни допринос у односу на постојеће стање, и отварају простор за даља научна истраживања. Значај теме докторске дисертације огледа се и у чињеници да је могуће резултате истраживања докторске дисертације имплементирати при доношењу јавних политика из области запошљавања младих.

3.2. Осврт на референтну и коришћену литературу

Кандидаткиња **Дејана Павловић** је у току израде докторске дисертације на тему „Модел стратешког управљања економијом тржишта рада младих“ користила 170 референтних јединица. Литература која је коришћена за писање докторске дисертације

представља резултате приказане на међународним научним konferencija, у научним часописима, монографијама и осталим доступним публикацијима. Комплетан приказ референтне литературе је у деветом поглављу, а одређени радови, по мишљењу кандидаткиње, имали највећи утицај, у идејном смислу, на ток израде и садржај ове докторске дисертације:

1. Зубовић, Ј., Здравковић, А. и Павловић, Д. (2015). Effects of regulation on youth unemployment: evidence from European countries. *Industry*, Economic Institute, Belgrade Serbia, Vol. 43 (2), pp.129-144.
2. Павловић, Д., Домазет, И. и Лазић, М. (2018). The Impact of Education on the Youth Labour market. *International Letters of Social and Humanistic Sciences*, Vol. 83, pages 11-18, doi:10.18052/www.scipress.com/ILSHS.83.11
3. Павловић, Д., Зубовић, Ј. и Здравковић, А. (2017). Youth Expectations in Job Search in Serbia. *Industry*, Economic Institute, Belgrade Serbia, Vol. 44(4), pp. 4-17.
4. Павловић, Р. (2000). Тржиште рада и незапосленост као светски проблем, Савезни завод за тржиште рада и миграције, Београд, Србија.
5. Berger, J., Keuschnigg, C., Keuschnigg, M., Miess, M., Strohner, L., Winter-Ebmer, R. (2009). *Modelling of Labour Markets in the European Union – Final Report*. Study on behalf of DG EMPL of the European Commission.
6. Chuang, Y.C. (2006). The effects of minimum wage on youth employment and unemployment in Taiwan, *Hitotsubashi Journal of Economics* Vol. 47, p. 155-167.
7. Demidova, O., Marelli, E. and Signorelli, M. (2015). Youth labour market performances in the Russia and Italian regions. *Economic systems*, vol. 39, pg. 43-58.
8. Gorry, A. (2013). Minimum wages and youth unemployment. *European Economics Review* Vol. 64, pp. 57–75.
9. Harris, J.R. and Todaro, M.P. (1970). Unemployment and development: a two-sector analysis. *American economic review*, vol 60(2), pp. 126-142.
10. Kelly, E. and McGuinness, S. (2015). Impact of the Great Recession on unemployed and NEET individual's labor market transitions in Ireland. *Economic Systems*, Vol. 35, p. 59-71.
11. Lange, M., Gesthuize M. and Wolbers M. (2015). Youth labour market integration across Europe. *European Societies*, vol.16 (2), pp 194-212, DOI: 10.1080/14616696.2013.821621
12. Marelli, E., Patuelli, R. and Signorelli, M. (2012). Regional unemployment in the EU before and after the global crisis. *Post-Communist Economies*, vol. 24, pp. 155-175.
13. Marginean, S. (2014). Youth unemployment in Romania: Post-Crisis Challenges. 21st *International Economic Conference, IECS 2014*, *Procedia Economics and Finance* Vol. 16, p. 613-620.
14. Molina-Azorín, J.F. (2014). Microfoundations of strategic management: toward micro-macro research in the resource-based theory. *Business Research Quarterly* 17 (2), <http://dx.doi.org/10.1016/j.brq.2014.01.001>
15. McGuinness, S., Bergin, A., & Whelan, A. (2015). *A comparative time series analysis of overeducation in Europe: Is there a common policy approach?* (STYLE Working Papers, STYLE-WP 02/2015; CROME, University of Brighton). Retrieved from <http://www.style-research.eu/publications>

16. Marler, J.H. (2012). Strategic human resource management in context: a historical and global perspective. In: Academy of Management Perspectives Symposium, May, 6–11.
17. Mascherini, M. (2012). *Youth guarantee: Experiences from Finland and Sweden*. Dublin: European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions

3.3. Опис и адекватност примењених научних метода

У докторској дисертацији кандидаткиња је користила већи број научних метода које су јој омогућиле да проучи досадашње доприносе. У докторској дисертацији је за потребе спровођења емпиријске анализе коришћено неколико извора података релевантних за испитивање детерминанти и карактеристика незапослености младих, као што су:

1. Преглед досадашњих истраживања на тему утицаја друштвено-економских показатеља на стопу незапослености младих;
2. Подаци из Анкете о радној снази из 2016. године (база Републичког завода за статистику);
3. Подаци из Анкета о попису становништва из 2011. године (база Републичког завода за статистику);
4. Макроекономски подаци (база Републичког завода за статистику, јавно доступни подаци Народне банке Србије и министарства);
5. Резултати Анкете о ставовима младих у погледу запошљавања која је спроведена у периоду од 2016. до 2018. године.

Методе које су коришћене у дисертацији се могу груписати на:

- Методе анализе и синтезе, које су коришћене у докторској дисертацији за израду првог дела рада- теоријског приказа истраживања.
- Методе апстракције и конкретизације, које су коришћене приликом издвајања и анализирања, односно повезивања општих, посебних и појединачних битних својстава
- Методе генерализације и специјализације, којим су уочене опште као битне за одређену класу и растављене опште на посебне компоненте предложеног модела за оцену зрелости.
- Метода компарације, која је коришћени у поступку поређења којим се утврђују истоветности, сличности, разлике и супротности са сличним резултатима из домаће и светске праксе у оцени зрелости организација и примени модела зрелости.
- Статистичке методе, које су коришћене за дескриптивну статистику (анализу фреквенција), анализу веза између варијабли (корелација), за логистичку регресију и χ^2 тест. Такође, у трећем блоку истраживања одговори на питања из упитника обрађивани су анализом главних компонената (експлораторна факторска анализа) и анализом структурних модела. У анализи резултата и обради квантитативних података кандидаткиња је користила статистички софтвер *IBM SPSS Statistic 20.0*.

- Методе индукције и дедукције, који су примењени у циљу дефинисања проблема и предмета истраживања на основу појединачних случајева, али и закључивање и прогнозирање на основу општих сазнања.

На основу анализе докторске дисертације може се закључити, да примењене научне методе и технике, по свом значају и структури, одговарају теми дисертације, постављеним циљевима и спроведеном истраживању.

3.4. Применљивост остварених резултата

Приказ модела стратешког управљања, који је примењив на проблему запошљавања младих, представља ток следећих процеса: стратешке анализе, планирања, имплементације и контроле. Област истраживања је комплексна и захтева издвајање интерних и екстерних фактора, који утичу на проблем запошљавања младих, дефинисање стратегије, начина и улога у доношењу одлука, начина праћења и контроле донетих одлука. Стога ће адекватна примена модела допринети решавању стратешких проблема при запошљавању младих у Републици Србији– како доносиоцима одлука, тако и послодавцима и инвеститорима.

Модел стратешког управљања у запошљавању младих, као и резултати анкете о ставовима младих при тражењу посла, биће од значаја за послодавце приликом запошљавања. Модел ће им с једне стране омогућити да спознају која очекивања млади имају од понуђача послова, док ће резултати с друге стране допринети смањењу броја незадовољних кадрова и решавању проблема одласка квалификованих радника.

На основу наведеног, закључује се да су резултати ове дисертације применљиви као теоријска основа за даља истраживања, као и за практичну примену приликом запошљавања младих кадрова.

3.5. Оцена достигнутих способности кандидата за самостални научни рад

Дејана Павловић поседује потребна теоријска и практична знања за самосталан научни рад, што је осим дисертацијом, доказао квалитетом и квантитетом својих научних публикација, као и другим облицима ангажовања.

Свеобухватни и систематизовани преглед литературе из области истраживања, показује способност кандидаткиње за самостално откривање и сагледавање отворених проблема истраживања, као и критичку анализу постојећих сазнања. Кандидаткиња је правилно креирала и методолошки исправно тестирала модел стратешког управљања економијом тржишта рада младих. Спроведено емпиријско истраживање потврђује да је кандидаткиње способна да самостално спроведе научно истраживање.

4. ОСТВАРЕНИ НАУЧНИ ДОПРИНОС

4.1. Приказ остварених научних доприноса

Докторска дисертација има значајан допринос – како за науку, тако и за доносиоце одлука који се баве проблемом запошљавања младих у Републици Србији.

Научни допринос огледа се у детаљној анализи досадашњих научних сазнања на тему стратешког менаџмента и економије рада (тржишта рада младих). Компарацијом досадашњих научних сазнања долази се до нових која ће допринети будућим научним истраживањима из те области, то јест до верификације научног фонда.

Достигнућа добијена у докторској дисертацији имају и научну и практичну примену у реалном систему. На овај начин предлаже се одговарајући модел за стратешко управљање запошљавањем младих у Републици Србији, који ће бити од великог значаја доносиоцима одлука у тој области. Применом модела стратешког управљања економијом тржишта рада младих унапређује се начин деловања и стварања мера и акција, те тако доприноси запошљавању младих у Републици Србији.

4.2. Критичка анализа резултата истраживања

Сагледавањем постављених хипотеза, циљева истраживања и остварених резултата, констатујемо да је кандидаткиња успешно одговорила на сва релевантна питања за решавање проблема дефинисаног истраживања. У току израде дисертације проучена је и анализирана обимна литература из области тржишта рада младих и стратешког менаџмента. Након уочавања научног проблема, систематизације научних чињеница и објашњења, припремљене су полазне хипотезе у истраживању и предлог модела стратешког управљања економијом тржишта рада младих.

Надаље, модел је верификован резултатима три блока истраживања, са циљем да се потврде полазне хипотезе. На основу резултата претходних научних истраживања, резултата истраживања докторске дисертације, као и модификовања одговарајућег модела стратешког управљања, доказана је општа хипотеза која гласи да је **могуће дефинисати модел стратешког управљања чији је циљ решавање проблема запошљавања младих у Републици Србији**. Модел стратешког менаџмента допринеће запошљавању младих кадрова у Србији, с обзиром на то да приказује јасну слику фактора који утичу на сам проблем. Модел такође даје увид у то да ће развој региона и усаглашеност квантитета и квалитета образовних профила свакако умањити демографска кретања у Републици Србији.

4.3. Верификација научних доприноса

Из докторске дисертације кандидаткиње **Дејане Павловић** је проистекло неколико радова. У наставку је дат преглед публикованих радова, у складу са категоризацијом која је извршена према препорукама Министарства просвете, науке и технолошког развоја Србије.

Радови објављени у научним часописима међународног значаја (M22)

- Hernaus Tomislav, **Pavlovic Dejana** i Klindzic Maja (2018). Organizational career management practices: the role of the relationship between HRM and trade unions, *Employee Relations*, <https://doi.org/10.1108/ER-02-2018-0035>, IF 1,66.

Радови објављени у научним часописима међународног значаја M23

- **Pavlovic Dejana**, Domazet Ivana i Lazic Milena (2018). The impact of education on the Youth labour Market in Serbia, *International letters of social and humanistic sciences*, Vol. 83, pp. 11-18. <https://doi.org/10.18052/www.scipress.com/ILSHS.83.11>

Радови објављени у научним часописима од националног значаја M53

- **Pavlovic Dejana** i Ljumovic Isidora (2016). Competitiveness Index Analysis: is Investing in Young People Important for Achieving National Competitiveness?, *Economic Analysis*, vol. 49 (1/2), pp 24-35.
- **Pavlovic Dejana**, Đukić Mihajlo, i Bodroža Duško (2017). Youth unemployment in Serbia: strategic framework, analysis and perspectives. *European Project Management Journal*, vol. 7, no. 2, pp 67-73,
- Lukić Marija, Matić Ivan, Čudanov Mladen i **Pavlovic Dejana** (2016). IKT kao posrednik veza umrežavanja i citiranja u naučnom publikovanju = ICT as an intermediary between networking and citation in scientific publishing. *Info M*, vol. 58, pp 26-30.
- **Pavlovic Dejana** i Ljumović Isidora (2016). Prospects and Challenges for Female Leaders from the Balkans. *Journal of Women's Entrepreneurship and Education*, br. 1/2, pp 58-75.
- Lukić Marija, Čudanov Mladen, Matić Ivan, **Pavlovic Dejana** i Gheorghe Savoiu (2014). Organizational and social network measures and research citations. *Econophysics, sociophysics and other multidisciplinary sciences journal (ESMSJ)*, vol. 4, no. 2, pp 9-12.

Радови објављени у националним научним часописима од међународног значаја (M24)

- **Pavlovic Dejana**, Zubovic Jovan i Vladimir Obradovic (2017). Relationship of the Youth Unemployment and Determinants of the Labour Market in the Balkan Countries, *Industry*, Vol. 45 (4), pp. 153-166. doi 10.5937/industrija45-15155
- Zubovic Jovana, Zdravkovic Aleksandar i **Pavlovic Dejana** (2015) Effects of regulation on youth unemployment evidence from European Countries, *Industry*, Vol. 43 (2), pp. 129-144. doi 10.5937/industrija43-8488

- **Pavlovic Dejana**, Bjelica Dragan, Obradovic Tijana (2018), Does Competitiveness Have Anything To Do With People?, Management, vol. 23, pp 33-45, doi 10.7595/management.fon.2018.0017
- Cvijanovic Drago, Sekulic Dejan, **Pavlovic Dejana** (2018), Are green hotels suitable for the development of entrepreneurship in tourism?, Economics of Firm, vol 36. 7/8, pp. 424-433.

Монографска студија (M13)

- Zubovic Jovan, **Pavlovic Dejana** (2016), Youth employability in WB countries : can they look up to youth in developed countries?, Food Science, Production, and Engineering in Contemporary Economies, IGI Global.

Радови објављени у монографијама (M14)

- Bjelica Dragan, **Pavlovic Dejana** (2018), Web Based Project Management Education in Student Population, Digital transformation : new challenges and business opportunities, London : Silver and Smith Publishers. -8

Саопштење са међународног скупа штампаног у целини (M33)

- **Pavlovic Dejana**, Obradovic Vladimir, Todorovic Marija (2018), Disparities among youth labour in Serbia, XVI International symposium Doing Business in the Digital Age: challenges, approaches and solutions SymOrg 2018, Faculty of organizational sciences, Belgrade, pp. 872-878, [8http://symorg.fon.bg.ac.rs/download/symorg_2018_proceedings.pdf](http://symorg.fon.bg.ac.rs/download/symorg_2018_proceedings.pdf)

Рад у истакнутом тематском зборнику водећег националног значаја (M44)

- **Pavlovic Dejana** (2018), Od principa загађивач плаћа ka концепту загађивач ne загађује : studija slučaja zelenih hotela. *Pravni i ekonomski aspekti primene principa загађивач плаћа*, Institut ekonomskih nauka, Beograd, pp. 138-153

5. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ

Комисија за преглед, оцену и одбрану докторске дисертације под називом „Модел стратешког управљања економијом тржишта рада младих“ кандидаткиње **Дејане Павловић** констатује да је ова дисертација урађена у складу са свим стандардима у научно-истраживачком раду, и да испуњава све услове предвиђене Законом о високом образовању, стандардима и Статутом Факултета организационих наука, Универзитета у Београду. Анализом актуелности и савремености теме дисертације, прегледом резултата и закључака који су приказани, и разматрањем доприноса који су њеном изразом остварени, Комисија констатује да је кандидат дисертацију успешно завршио.

Истраживање које је реализовано за потребе израде ове дисертације је довело до оригиналних научних закључака. Један део тих закључака је публикован кроз радове које је кандидат објавио у научним часописима и на стручним конференцијама, међу којима се посебно истиче рад који је објављен у међународном часопису са *SCI* листе. Имајући у виду да је истраживање реализовано коришћењем адекватне научне методологије, као и да су као крајњи резултат добијени значајни закључци који имају и теоријску и практичну примену, Комисија сматра да је дисертација задовољила највише критеријуме и квалификовала кандидата за научно-истраживачки рад. На основу претходно наведеног, Комисија предлаже Наставно-научном већу Факултета организационих наука, да се докторска дисертација „**Модел стратешког управљања економијом тржишта арда младих**“ кандидаткиње **Дејане Павловић** прихвати, изложи на увид јавности и затим упути на усвајање Већу научних области техничких наука Универзитета у Београду на коначно одобравање.

У Београду, 20. 03. 2019 године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

Ментор:

др Владимир Обрадовић,
ванредни професор, Универзитет у Београду,
Факултет организационих наука

др Марко Мухић,
редовни професор, Универзитет у Београду,
Факултет организационих наука

др Сандра Једнак,
ванредни професор, Универзитет у Београду,
Факултет организационих наука

др Драган Бјелица,
доцент, Универзитет у Београду,
Факултет организационих наука

др Јован Зубовић,
виши научни сарадник, Институт економских наука у Београду